

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2012

FAMILJERÅDGIVNING

**En samverkan mellan
samtliga kommuner i
Jämtlands län**

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2012

MÅL OCH UPPGIFTER

Familjerådgivningens mål är att genom samtal bidra till goda familjerelationer, vilket är en viktig del i ett hälsosamt liv.

Enligt socialtjänstlagen, 5 kap. 3 § skall kommunen sörja för att familjerådgivning kan erbjudas till dem som begär det.

Familjerådgivarnas huvudsakliga uppgift är att genom samtal medverka till bearbetning av samlevnadsproblem och konflikter i par- och familjerelationer. Familjerådgivningen är den enda instans i samhället som har parbehandling som specialitet.

Förhoppningar om en god och varaktig parrelation utsätts för många prövningar. Många vill förändra men vet inte hur.

Relationsbehandlingsmålet är att hjälpa par och familjer till att:

- *lyssna på och tala med varandra på ett bättre sätt*
- *bättre förstå och acceptera sig själv och varandra*
- *hitta möjligheter att hantera problem och konflikter*
- *bryta destruktiva mönster*
- *ta ett gemensamt föräldraansvar*

Familjerådgivningen ger en möjlighet till bättre livskvalité, att uppnå ett bättre liv tillsammans eller att förhindra en destruktiv separation och underlätta för de vuxna att ta ett fortsatt gemensamt föräldraansvar. Barnens välbefinnande efter en skilsmässa står i högsta grad i relation till hur föräldrarna hanterar skilsmässan och sina egna konflikter.

Målsättningen med familjerådgivningens utåtriktade arbete är att nå människor i ett tidigt skede för att därmed främja psykisk och fysisk hälsa.

”Familjerådgivningen har också som uppgift att utifrån den speciella kompetens som familjerådgivarna har förmedla kunskap och sprida information om samlevnad.” (Reg. prop. 1993/94:4).

SEKRETESS

Verksamheten bygger på frivillighet och omfattas av sträng sekretess (sekretesslagen § 7:4). Det innebär att det råder s k ”absolut sekretess” i förhållande till andra personer, annan myndighet eller avdelning inom samma myndighet. Ingen journalföring förekommer och man kan vara anonym.

”Familjerådgivningen skall vara en självständig verksamhetsgren med högt sekretesskydd och inte inordnas i den övriga verksamheten som bedrivs inom socialtjänsten.”
(Reg. prop. 93/94:4).

ORGANISATION

Familjerådgivningen i Jämtlands län är sedan 1995 en sammanslutning av länets åtta kommuner.

Befolkningsmängden var 126.299 invånare vid ingången av år 2012.
Den geografiska ytan utgör 13 % av Sveriges yta.
Till byrån hör 4,8 familjerådgivartjänster samt en assistenttjänst på 0,75.

Verksamheten är sedan januari 2011 organiserad inom Regionförbundet i Jämtlands län, med en egen styrgrupp bestående av en politiker från varje kommuns socialnämnd.

Verksamhetsledare är Eva Malmberg.

Styrgruppen och arbetsutskottet har under året haft tre respektive fyra sammanträden.

I den organisationsmodell som länets kommuner valt för att erbjuda en kvalitativt god familjerådgivning, ingår ett uppdrag till Familjerådgivningen att tillhandahålla möjlighet till samtal på centralorten i samtliga kommuner. Respektive kommun ska å sin sida tillhandahålla lämplig lokal.

Vi har vår huvudmottagning i en hyreslägenhet på Regementsgatan 11C i Östersund och filialmottagningar i övriga sju kommuner på orterna Bräcke, Hammarstrand, Järpen, Krokomb, Strömsund, Sveg och Svenstavik.

Under hela 2012 har vi inte haft tillgång till lokal i Bergs kommun. Invånarna har då varit hänvisade att åka till Östersund, vilket inneburit att många avstått helt.

Vi besöker varje filialmottagning i mån av efterfrågan en dag varannan vecka. Kommuninvånarna kan välja mellan sin hemkommuns eller Östersunds mottagning, de flesta väljer att besöka filialmottagningen i hemkommunen.

Till den filial som ligger längst bort från Östersund är det 18 mil, till den närmaste är det 2 mil, till övriga filialer är det mellan 6-10 mil.

EKONOMI

Kostnaderna för Familjerådgivningen fördelas på samtliga kommuner i länet och baseras årligen på befolkningsunderlaget i respektive kommun.

Samtalsavgifter

Avgift för samtal får ”ej vara av sådan storlek att de avhåller enskilda från att vända sig till Familjerådgivningen”. (Reg. prop. 93/94:4).

Samtalsavgiften är 160 kr/samtal. Möjlighet till lägre avgift eller avgiftsbefrielse finns. Ingen skall behöva avstå från samtal av ekonomiska skäl.

Vi har under året haft 71 avgiftsbefriade samtal samt 7 samtal med lägre avgift. Återbud debiteras inte, däremot debiteras uteblivna samtal.

PERSONAL

Verksamheten har 4,8 familjerådgivartjänster och 0,75 assistenttjänst.

Under året har följande tjänstgjort:

*Britt-Marie Hallqvist, familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialerna i Strömsund och Härjedalens kommun*

*Eva Malmberg, familjerådgivare/verksamhetsledare 100 %
Ansvarar för filialen i Åre kommun*

*Yngve Eliasson, familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialerna i Bräcke och Krokoms kommun*

*Ulla Englund, familjerådgivare 100 %, sjukersättning 50 %
Ansvarar för filialen i Ragunda kommun*

*Lena Stiernström, familjerådgivare 80 % samt vikariat 20 %
Ansvarar för filialen i Bergs kommun*

Ewa Rydén, assistent 75 %

TILLGÄNGLIGHET

Telefontider

Vår assistent tar emot telefonsamtal på huvudmottagningen *måndag - torsdag kl. 8.00 - 16.30*, för återbud och viss information.

Familjerådgivare ansvarar för 1,5 timmes telefontid dagligen för tidsbeställning, information, rådgivning och eventuella krissamtal.

Därutöver utnyttjas återbudstider för dessa telefonsamtal.

Hembesök kan erbjudas vid speciella behov.

Väntetider

Familjerådgivningen är bl a inriktad på att ge stöd i krissituationer och väntetiderna bör därför vara rimliga.

”Det ligger i sakens natur att en sådan verksamhet inte kan drivas med långa väntetider. Verksamheten måste därför avpassas så att väsentliga väntetider normalt inte uppstår” (Reg. prop. 93/94:4).

Socialstyrelsen rekommenderar att väntetiden för att komma till ett första samtal inte bör överstiga två veckor. Medelväntetiden har under året varit 13 dagar. Väntetiden mäts från anmälningdatum till första erbjudna tid.

BEHANDLINGSSARBETET

Familjerådgivning är ett psykosocialt behandlingsarbete med fokus på parrelationen. . Det rör allt från normala livs- och utvecklingskriser till akuta krissituationer och problem av mer djupgående karaktär.

Den största gruppen som söker familjerådgivningens hjälp är barnfamiljer. Får de vuxna hjälp att lösa konflikter och problem avlastas också barnen mycket ansvar och oro. Ibland händer det att även barn deltar i samtalen, även om det inte hör till det vanliga.

Konkret handlar beställningarna ofta om att få hjälp med:

- Konflikthantering
- Förbättrad kommunikation
- Svårigheter i samband med separation
- Samarbetet kring barn i samband med separation
- Ansvars- och arbetsfördelning i hemmet
- Styvfamiljsproblematik
- Akuta kriser, t ex otrohet
- Svartsjukesproblematik
- Sexuell problematik
- Relationssvårigheter till följd av stress, missbruk, ekonomiska problem eller sjukdom

Samtalsbehandlingen är frivillig och utgår från parternas behov och bådars engagemang.

Familjerådgivare arbetar med en metodik som innebär stöd och respekt för olika uppfattningar, parets ömsesidiga överenskommelser och varje individs rätt att fatta egna beslut.

Behandlingssamtalen omfattar oftast 1-8 samtal. Bland dem som kommer endast för något enstaka samtal handlar det oftast om utforskande och klargörande samtal. De längre kontakterna kan gälla både längre bearbetning av en parrelation eller ett separationsarbete med många faser.

STATISTIK

Siffrorna inom () anger 2011 års siffror.
(Se även bilagor om statistik)

Under året har 442 (402) nya ärenden d v s par, familjer eller ensamstående varit aktuella. Därtill tillkommer 295 (333) pågående ärenden vid årets början, totalt 737 (735) ärenden under året.

Vi har totalt haft 1613 (1568) samtal under året.
Antal samtal per avslutat ärende har i genomsnitt varit 4 (5) under året.

HANDLEDNING OCH FORTBILDNING

Vi har ett självständigt behandlingsansvar och använder oss själva och våra teoretiska kunskaper som redskap. För att behålla hög kompetens och kunskapsnivå är det viktigt med kvalificerad handledning och kontinuerlig fortbildning/vidareutbildning.

Extern handledning

Vi har under året haft handledning vid 9 tillfällen av psykolog/leg. psykoterapeut Matz Sparrman. Varje handledningstillfälle har omfattat 3 tim.

Studiedagar/konferenser/föreläsningar

KFR:s studiedagar (Jönköping, 3 dagar), 2 deltagare

*Föreläsning med Niklas Waitong (socionom och föreståndare för Älgeredskollektivet)
"Klientbaserad samtalsteknik – hur gör man?", (Östersund), 1 deltagare*

*Föreläsning i samband med Familjerådgivningen i Sundsvalls 50-års jubileum med Grete Lilledalen och Jon Middelborg (specialister inom klinisk familjepsykologi)
"Behandlingsmodell – våld i nära relationer", (Sundsvall 1 dag), 3 deltagare*

Föreläsning med Monica Hedenbro (Familj- och MarteMeo-terapeut, medicine doktor i barnpsykiatri) ”Familjespel och barns utveckling”, (Östersund, 1 dag), 4 deltagare

Psykoterapimässa i Stockholm, (3 dagar), 2 deltagare

- varannan vecka har vi avsatt tid för metodfrågor och reflektion samt intern handledning.

- varje vecka har vi haft arbetsplatsträff för diskussion, information och planering.

- vi har haft 3 planeringsdagar under året.

UTÅTRIKTAT ARBETE

Målsättningen med det utåtriktade arbetet är att förmedla kunskap och ge information till allmänheten och även till specifika yrkes- och personalkategorier om familjerådgivning och relations- och samlevnadsfrågor i olika faser av livet.

På förfrågan medverkar vi på BVC:s föräldrautbildningar med information om Familjerådgivningen samt pratar om när **”Två blir tre”**.

Under året har vi deltagit i föräldragrupper vid 15 tillfällen.

Informerat om Familjerådgivningen till socialnämnderna i Ragunda och Bergs Kommun.

Vi har tagit emot studiebesök av socionomstuderande från Mittuniversitetet i Östersund, från behandlingsassistentutbildningen på Birka och av barnmorskor från Primärvården.

Vi har haft besök av personal från Familjerätten och från Kvinnohälsan.

En familjerådgivare har under vårterminen medverkat i radioprogrammet Familjeliv på Radio Jämtland under temat ”Parrelationer/kärleksrelationer”.

AVSLUTANDE REFLEKTIONER

En väl fungerande familjerådgivning är en viktig kommunal angelägenhet. Med en välutbyggd familjerådgivning kan vi hjälpa par och familjer i ett tidigt skede i en krissituation.

Goda familjerelationer främjar psykisk och fysisk hälsa hos barn och vuxna, ett samband som har uppmärksammats i forskning och samhällsdebatt.

Familjerådgivningen beskrivs också som en del av samhällets förebyggande folkhälsoarbete.

Familjerådgivningen i Jämtlands län är sedan många år en etablerad och väl inarbetad verksamhet till vilken många av kommuninvånarna vänder sig till för att få hjälp.

En samverkansform mellan flera kommuner, så som i Jämtlands län där alla kommuner ingår, ger god stabilitet och skapar en arbetsgrupp som kan utveckla metodik och kunnande.

Tillströmningen av nya ärenden ligger på en jämn nivå jämfört med tidigare år. Även i år har vi väl kunnat möta efterfrågan på behandlingssamtal.

Medelväntetiden har under året varit 13 dagar.

Vi har ett fortgående arbete för att utveckla vårt förhållningssätt när våld i nära relationer förekommer.

KFR (Föreningen Sveriges Kommunala Familjerådgivare) har uppdaterat ”Policydokument om kommunal familjerådgivning”. Se länk www.kfr.nu

Våra planerade mål för 2013 är:

- att vi ska upprätthålla god tillgänglighet och gott bemötande
- att vi ska fortsätta arbetet med metodutveckling kring våld i nära relationer
- att vi ska fortsätta tillgodose efterfrågan på förebyggande arbete så som information till föräldragrupper inom BVC och familjecentraler

Östersund mars 2013

Eva Malmberg
Verksamhetsledare

Ewa Rydén
Assistent och ansvarig
för statistikuppgifterna

ANTAL INVÅNARE PER KOMMUN (vid årets början)

Totalt 126.299 invånare i länet vid årets början, (-98 vid årets slut).

Kommun	Antal årets början	Förändring årets slut	% årets början
Berg	7.345	- 130	5,5 %
Bräcke	6.750	- 95	5,3 %
Härjedalen	10.341	- 95	8,2 %
Krokom	14.559	+ 31	11,5 %
Ragunda	5.501	- 35	4,4 %
Strömsund	12.171	- 33	9,6 %
Åre	10.259	+ 147	8,1 %
Östersund	<u>59.373</u>	<u>+ 112</u>	47,0 %
Totalt	126.299	- 98	

ANTAL NYA ÄRENDEN PER KOMMUN

Totalt 442 nya ärenden under året.

Kommun	Antal nya ärenden filialmottagning		Totalt antal nya ärenden	
	<u>12</u>	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>11</u>
Berg	-	(3)	11	(13)
Bräcke	1	(2)	9	(13)
Härjedalen	15	(19)	15	(24)
Krokom	15	(10)	61	(47)
Ragunda	2	(3)	15	(6)
Strömsund	24	(12)	25	(18)
Åre	25	(12)	32	(24)
Östersund	-	-	274	(257)

ANTAL BEHANDLINGSSAMTAL OCH RESDAGAR PER KOMMUN

	Behandlingssamtal filialmottagning		* Resdagar	Totalt antal beh.samtal	
	<u>12</u>	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>11</u>
Berg	-	(28)	-	27	(60)
Bräcke	1	(3)	1	22	(56)
Härjedalen	48	(72)	16	52	(85)
Krokom	44	(35)	20	236	(204)
Ragunda	2	(3)	2	39	(13)
Strömsund	73	(42)	21	90	(51)
Åre	61	(67)	20	95	(121)
Östersund	-	-	-	1.052	(978)

* Vi inställer resa till filialmottagning om ≤ 1 inplanerat samtal och erbjuder då samtalstid i Östersund istället.

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2012-01-01 - 2012-12-31

Sammanfattning av år:	Antal
Antal nya tidsbeställningar under året:	501
- tidsbeställningar som avstår:	59
Antal nya ärenden under året:	442
Antal pågående ärenden vid årets början:	295
Antal pågående ärenden vid årets slut:	333
Antal nya ärenden med två familjerådgivare:	3
- antal behandlingssamtal i dessa:	5
Medelväntetid i nya ärenden (dagar):	13
Totalt antal ärenden under året (avslutade och pågående):	737
Totalt antal behandlingssamtal producerade under året:	1613

Uppgifter om besökande (nya ärenden):

Nya registrerade fördelade på kommuner:	Antal	
Bergs kommun	11	2,5%
Bräcke kommun	9	2,0%
Härjedalens kommun	15	3,4%
Krokoms kommun	61	13,8%
Ragunda kommun	15	3,4%
Strömsunds kommun	25	5,7%
Åre kommun	32	7,3%
Östersunds kommun	274	61,9%
Sa:	442	

Klients ålder:	Antal	
20 - 29 år	110	14,6%
30 - 39 år	298	39,7%
40 - 49 år	258	34,4%
50 - 59 år	52	6,9%
60 - 69 år	30	4,0%
> 70 år	3	0,4%
Sa:	751	

Relationens art:	Antal	
Gift	132	31,4%
Gift (Styvfamilj)	16	3,8%
Sambo	140	33,3%
Sambo (Styvfamilj)	36	8,6%
Separerade/skilda	56	13,3%
Särbo	23	5,5%
Partnerskap	1	0,2%
Övriga	16	3,8%
Sa:	420	

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2012-01-01 - 2012-12-31

Uppgifter om besökande (nya ärenden):

<u>Relationens längd:</u>	<u>Antal</u>	
<1 år	7	2,0%
1-4 år	76	21,8%
5-9 år	86	24,7%
10-14 år	83	23,9%
15-19 år	45	12,9%
20-24 år	26	7,5%
25-29 år	14	4,0%
30- år	11	3,2%
Sa:	348	

<u>Antal hemmavarande barn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	290	51,0%
7 - 12 år	167	29,3%
13-17 år	86	15,1%
18-20 år	20	3,5%
21 > år	6	1,1%
Sa:	569	

<u>Antal umgängesbarn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	14	31,1%
7 - 12 år	12	26,7%
13-17 år	16	35,6%
18-20 år	3	6,7%
Sa:	45	

<u>Antal växelvist boende barn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	20	18,5%
7 - 12 år	52	48,1%
13-17 år	29	26,9%
18-20 år	7	6,5%
Sa:	108	

<u>Ärenden med barn 18 år eller yngre:</u>	<u>Antal</u>	
Inga barn	99	22,4%
Ett barn	100	22,6%
Två barn	162	36,7%
Tre barn	56	12,7%
Fyra barn eller fler	25	5,7%
Sa:	442	

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2012-01-01 - 2012-12-31

Behandlingsarbetet (samtliga ärenden):

<u>Antal behandlingssamtal med:</u>	<u>Antal</u>	
Par	1081	67,1%
Kvinna	364	22,6%
Man	125	7,8%
Föräldrar, barn eller syskon	41	2,5%
Sa:	1611	

<u>Antal uteblivna från bokad samtal:</u>	<u>Antal</u>	
Sent återbud	336	
Uteblev	40	
Sa:	376	

Behandlingsarbetet (avslutade ärenden)

<u>Behandlingskontaktens omfattning:</u>	<u>Antal</u>	
Engångsärenden 1 samtal	104	25,7%
Korttidsärenden 2-4 samtal	200	49,5%
Korttidsärenden 5-8 samtal	75	18,6%
Långtidsärenden 9 > samtal	25	6,2%
Sa:	404	

<u>Antal samtal i genomsnitt/ärende:</u>	<u>Antal</u>	
Antal samtal i genomsnitt/ärende	4	
Sa:	4	

<u>Behandlingsarbetets innehåll:</u>	<u>Antal</u>	
Klargörande samtal/information	75	18,6%
Reparationsarbete i parrelation	198	49,0%
Separationsarbete i parrelation	65	16,1%
Redan separerade med vårdnads- och umgängesfrågor	19	4,7%
Problem i andra relationer	27	6,7%
Annat	20	5,0%
Sa:	404	

Familjerådgivningen i Jämtlands län
Regementsgatan 11C
831 41 Östersund
Tel: 063-15 02 50
E-post: famjamtland@telia.com